

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

14 februarie 2018

10 nr. 44

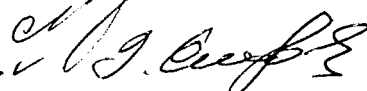

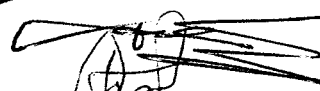
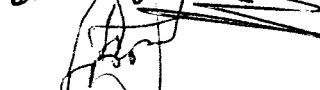

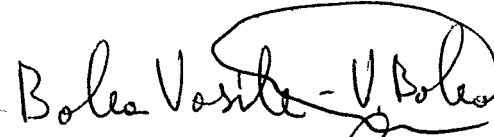
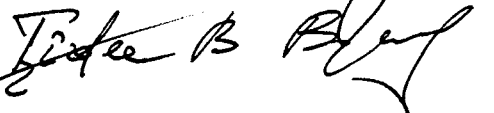
Biroului permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și în conformitate cu prevederile art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul Hotărârii pentru completarea punctului 1, litera a) din Hotărârea Parlamentului nr. 433-XII din 26 decembrie 1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova.

Anexe:

1. Proiectul de hotărâre;
2. Nota informativă.

Deputați în Parlament:

Adunghaleo Vladimir
Ișcenova Elena
Radvan St.
E. Miron
Ișenoli Mitrușe
A. LABUNET
D. LIPSKII
F. GAYDUZ
S. C.
Cucine Oleg
Bolea Vasile - V. Bolea
Iștea B.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>46</u>	
" <u>14</u> ad <u>14</u> 2018	
Ora	

H O T Ă R Î R E

pentru completarea punctului 1, litera a) din Hotărîrea Parlamentului nr. 433-XII din 26 decembrie 1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articol unic. – Punctul 1 litera a) din Hotărîrea Parlamentului nr. 433-XII din 26 decembrie 1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova, cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează:

după poziția “- Ziua Suveranității (23 iunie)” se introduce o poziție nouă:

“- Ziua Națională Împotriva Abuzului și Traficului Ilicit de Droguri (26 iunie);”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

la proiectul de Hotărîre pentru completarea punctului 1, litera a) din Hotărîrea Parlamentului nr. 433-XII din 26 decembrie 1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova

Temeiul juridic. Prezentul proiect de Hotărîre pentru completarea punctului 1, litera a) din Hotărîrea Parlamentului nr. 433-XII din 26 decembrie 1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova, este elaborat și înaintat în temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Legea nr. 797 din 02 aprilie 1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului, acte care stabilesc dreptul de inițiativă legislativă a Deputatului în Parlamentul Republicii Moldova.

Scopul. Scopul proiectului este captarea atenției și încurajarea tinerilor, dar și a populației generale, să prețuiască sănătatea și să excludă din viața lor drogurile.

Argumentare. În 1987 Adunarea Generală a OMS a decis să marcheze ziua de 26 iunie, ca Ziua Internațională Împotriva Abuzului și Traficului Ilicit de Droguri, ca semn al deciziei de a spori eforturile și cooperarea în vederea creării unei societăți internaționale în care să nu existe consum de droguri. Această Hotărîre a fost luată pe 7 decembrie 1987 (rezoluția 42/112), în urma unei recomandări a Conferinței Internaționale asupra Abuzului de Droguri și a Traficului Ilicit din 1987 care, pe 26 iunie, a adoptat liniile generale multidisciplinare ale activităților viitoare în domeniul Controlului Abuzului de Droguri.

Adolescenții și tinerii adulți sunt categorii deosebit de vulnerabile la consumul de droguri ilicite. Prevalența consumului de droguri în rîndul tinerilor este de 2 ori mai mare decât în rîndul populației generale. Presiunea grupului pentru a experimenta drogurile ilicite este puternică iar stima de sine este adesea scăzută. De asemenea, cei care consumă droguri ilicite tind să fie dezinformați sau incorect informați, sau insuficient de conștienți privind riscurile pentru sănătate ale acestui consum.

Efectele negative asupra sănătății variază în funcție de tipul de droguri consumate, dozele administrate precum și de frecvența utilizării. Toate drogurile ilicite au efecte fizice imediate, dar pot, de asemenea, împiedica grav dezvoltarea psihică și emoțională în rîndul tinerilor. A adopta un stil de viață sănătos înseamnă a face alegeri care să fie benefice trupului și minții. Pentru a face alegeri sănătoase, tinerii au nevoie de informare și îndrumare de la persoane competente, cu privire la riscurile la care se expun prin consum de droguri. Campania internațională oferă tinerilor tocmai posibilitatea de a cunoaște riscurile asupra sănătății asociate consumului ilicit de droguri.

În lume, aproximativ 200 de milioane de oameni consumă droguri cel puțin o dată pe an. Dintre acestea, 25 de milioane sunt considerate dependente de droguri. În fiecare an, 200.000 de persoane mor din cauza bolilor legate de droguri.

Tinerii sunt cei mai vulnerabili la consumul de droguri. Astfel, rămân încă multe de făcut pentru a crea tinerilor oportunități care să-i conducă la alegeri sănătoase care să-i ajute să-și îndeplinească țelul în viață.

În Republica Moldova, potrivit datelor Centrului Internațional Antidrog, în ultimii trei ani, consumul de droguri s-a triplat în rândul adolescenților – de la 8% la 19%.

În țara noastră sunt peste 10.000 de dependenți de heroină, care consumă aproximativ 6 kg pe zi. Această cantitate ridică profitul traficantilor la 12.000.000 lei, ceea ce constituie echivalentul a 650.000 euro.

În anul 2014, au fost înregistrate 43 de cazuri de contrabandă cu hașiș și reținute circa 200 de kg, comparativ cu anul precedent, când oamenii legii au documentat doar 24 de cazuri, fiind ridicate 22 de kg de hașiș. A crescut și numărul cazurilor de contrabandă cu marijuana, în anul 2014 fiind înregistrate 505 de cazuri, față de 2013 când au fost doar 163.

De asemenea, s-a atestat o creștere și în cazul traficului ilicit cu plante de cânepă. Dacă în anul 2013 au fost nimicite 155 de mii de plante, atunci în 2014 - peste 200 de mii de plante. Tot în 2013, au fost nimicite în jur de 20 de mii de plante de mac, iar în 2014 – circa 50 de mii, arată datele Inspectoratului Național de Investigații.

Conform datelor Dispensarul Republican de Narcologie, numărul de persoane tinere antrenate în consum de droguri și alte substanțe psihotrope pentru anii 2014-2015, I trimestru 2016 este descurajator:

Anii	Total în supraveghere medicală consumatori de droguri	Vîrsta 19-30 ani
2014	10483	4107
2015	11045	4508
2016 I trimestru	11089	4517

Pe parcursul I-ului trimestru al anului 2016, primar, au fost înregistrate 10 persoane în vîrstă de pînă la 18 ani. Ponderea acestora constituie 0,09%.

Incidența morbidității prin narcomanie pentru anii 2014-2015 este în creștere:

	2014	2015
Incidența prin narcomanie (abs)	854	924
La 100 mii locuitori	24,0	26,0

Numărul persoanelor afectate de narcomanie care se află în supraveghere medicală în cadrul secțiilor consultative ale instituțiilor medico-sanitare publice pentru anii 2014-2015 și I trimestru 2016 este de asemenea în ascensiune.

	2014	2015	2016 I trimestru
Prevalența prin narcomanie (abs)	10483	11045	11089
La 100 mii locuitori	294,6	310,6	311,8
Ponderea adolescenților în vîrsta de pînă la 18 ani	0,6 %	0,4%	0,4%

Ponderea persoanelor infectate cu HIV SIDA în rîndul utilizatorilor de droguri pentru anii 2014-2015 și I trimestru 2016 afișează date îngrijorătoare:

	2014	2015	2016 I trimestru
Ponderea persoanelor HIV/SIDA infectate, conform informației de care dispunem	2,5%	2,4%	2,4%

În nota informativă cu privire la starea delincvenței juvenile și activitatea serviciilor siguranță copii pe parcursul a 12 luni ale anului 2015, se constată o ascendență a omorurilor cu 250 % (7/2 *cauze penale*), a vătămărilor intenționate cu 25 % (5/4 *infracțiuni*), a tâlhăriilor cu 85,71 % (13/7 *cauze penale*), a jafurilor cu 2,9 % (71/69 *infracțiuni*), a cazurilor de huliganism cu 48,15 % (40/27 *infracțiuni*) și a **infracțiunilor legate cu droguri cu 36,84 % (26/19 cauze penale)**.

Peste 150 de mii de copii din Republica Moldova sunt separați de părinții lor care sunt plecați la muncă peste hotare. Potrivit statisticilor europene, fenomenul copiilor separați de părinți a atins, în țara noastră, unul din cele mai înalte niveluri în țările din Europa, după România. Datele sunt prezentate în Monitorul Social „Calitatea vieții copiilor – un factor de impact în dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova”. Impactul absenței unuia sau a ambilor părinți asupra copiilor rămași acasă, ca urmare a migrației de muncă, se resimte prin creșterea ponderii copiilor cu vârsta între 10-19 ani care consumă alcool și droguri.

Un alt pericol de amploare sunt etnobotanicele (spice-uri sau condimente) - droguri psihoactive ilegale, constând din amestecuri de ierburi uscate, diverse componente de plante (frunze, tulpini, rădăcini etc.) și substanțe chimice legale pe piață. Substanța este pulverizată pe diferite soiuri de plante, care apoi sînt vîndute de către dealeri. Experții, legislatorii și organele de forță rămîn mult în urma producătorilor și furnizorilor de droguri — chimiștii criminali doar schimbă ușor structura acestor substanțe, după care narcoticul nu mai cade sub incidența legii. Acest fapt contribuie la utilizarea perpetuă a drogurilor, singura metodă de evitare a consumului în rîndul tinerilor fiind educația corectă și informarea suficientă.

Cadrul legislativ și normativ al Republicii Moldova în domeniul prevenirii și răspîndirii consumului de droguri se bazează atît pe angajamente asumate de către țară la nivel internațional în acest domeniu, cît și pe legislația națională.

Astfel, prin Hotărârea nr. 252 din 03.11.1994 privind aderarea Republicii Moldova la unele convenții internaționale în domeniul ocrotirii sănătății, Republica Moldova a aderat la trei convenții de importanță majoră în domeniul traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, și anume:

- Convenția unică asupra stupefiantelor, adoptată la New York la 30 martie 1961, și la Protocolul de modificare a acestei Convenții, adoptat la Geneva la 25 martie 1972;

- Convenția asupra substanțelor psihotrope, adoptată la Viena la 21 februarie 1971;

- Convenția contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, adoptată la Viena la 20 decembrie 1988.

Aceste trei documente poartă în sine un mesaj global care, totodată, accentuează necesitatea unei abordări diferite de către statele părți a cazurilor în care sunt implicate persoane care produc și răspîndesc droguri și a cazurilor în care sunt implicate persoane care consumă droguri în mod abuziv.

Legea nr. 713 din 06.12.2001 privind controlul și prevenirea consumului abuziv de alcool, consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, exprimă prioritatea sănătății publice în politica statului, este orientată spre crearea de condiții pentru implementarea în societate a principiilor etice, scopurilor și strategiilor de acțiune privind reducerea consumului de alcool, eradicarea consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope.

De asemenea, legea prevede că unul dintre principalele obiective ale autorităților administrației publice centrale și locale în domeniul reducerii consumului de alcool, eradicării consumului ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, lichidării consecințelor acestui consum este *crearea de condiții pentru acordarea de asistență consultativă, profilactică și medicală persoanelor cu diferite forme de comportament dependent, generat de consumul abuziv de alcool, de consumul ilicit de droguri și de alte substanțe psihotrope, de alcoolism cronic, narcomanie și toxicomanie, pentru controlul și coordonarea acțiunilor preconizate în acest scop.*

Conform Hotărîrii Guvernului nr. 1208 din 27.12.2010 cu privire la aprobarea Strategiei naționale antidrog pe anii 2011- 2018: „*politica în domeniul drogurilor constituie un set complex de măsuri sociale de prevenire, control, educație, tratament etc., inclusiv aplicarea legii, care sînt implementate la nivel internațional, național și local.*”

Unul dintre pilonii primari ai politicii în domeniul drogurilor este prevenirea primară care constă în activități educaționale menite să prevină consumul de droguri sau să amîne prima experiență în consumul de droguri. În acest sens, considerăm oportun de a introduce Ziua Națională Împotriva Abuzului și

Traficului Ilicit de Droguri, care va unifica eforturile tuturor autorităților responsabile, scopul final fiind de a reduce consumul tuturor tipurilor de droguri și/sau de a reduce riscul potențial și daunele care pot apărea în viața cetățenilor și a societății.

Prin instituirea zilei de 26 iunie drept Ziua Națională Împotriva Abuzului și Traficului Ilicit de Droguri, se va asigura suportul necesar nu doar celor care luptă în momentul actual cu dependența de droguri, dar și celor care au reușit să învingă acest viciu și trec prin momente dificile de integrare în societate.

Proiectul de hotărîre propune declararea zilei de 26 iunie drept Ziua Națională Împotriva Abuzului și Traficului Ilicit de Droguri în Republica Moldova și vine să încurajeze cetățenii, agențiile guvernamentale, organizațiile non-profit, întreprinderile private și toate celelalte grupuri interesate să se alăture activităților ce au drept scop reducerea, și chiar eliminarea completă, a consumului de droguri și ale consecințelor legate de acesta.

Celebrarea acestei zile trebuie să fie marcată an de an, prin evenimente specifice pentru a sensibiliza atenția publicului asupra acestei probleme. Această zi poate constitui un pretext pentru a informa și conștientiza cu privire la educarea populației în lupta împotriva consumului de droguri.

Locul proiectului în sistemul actelor legislative. Conținutul și specificul de reglementare a proiectului îl încadrează în categoria actelor legislative organice. Proiectul este elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, fiind asigurată corespunderea actului la prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, inclusiv legislației comunitare, dar și dispozițiilor constituționale.

Avînd în vedere importanța și implicațiile benefice ale completărilor propuse la Hotărîrea Parlamentului nr. 433-XII din 26 decembrie 1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova, solicităm sprijinirea prezentului proiect de hotărîre.

Ștefan I. Istrate
Vladimir Odoștreaș

Supliment

la proiectul de Hotărîre pentru completarea punctului 1, litera a) din Hotărîrea Parlamentului nr. 433-XII din 26 decembrie 1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova - Ziua Națională Împotriva Abuzului și Traficului Ilicit de Droguri în Republica Moldova

Nr.	Modificarea propusă	Cadrul legal actual	Comentarii
1	Articol unic. – Punctul 1, litera a) din Hotărîrea Parlamentului nr. 433-XII din 26 decembrie 1990 cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova, cu modificările ulterioare, se completează după cum urmează: după poziția “- Ziua Suveranității (23 iunie)” se introduce o poziție nouă: “-Ziua Internațională Împotriva Abuzului și Traficului Ilicit de Droguri (26 iunie);”.	Se introduce o poziție nouă	Proiectul de hotărîre propune declararea zilei de 26 iunie drept Ziua Națională Împotriva Abuzului și Traficului Ilicit de Droguri în Republica Moldova. Prin instituirea acestei zile se tinde spre captarea atenției și încurajarea tinerilor, dar și a populației generale, să prețuiască sănătatea și să excludă din viața lor drogurile. La fel, se va asigura suportul necesar nu doar celor care luptă în momentul actual cu dependența de droguri, dar și celor care au reușit să învingă acest viciu și trec prin momente dificile de integrare în societate.